

Transfusie van bloedproducten

AZ JAN PORTAELS
Algemeen Ziekenhuis Vilvoorde

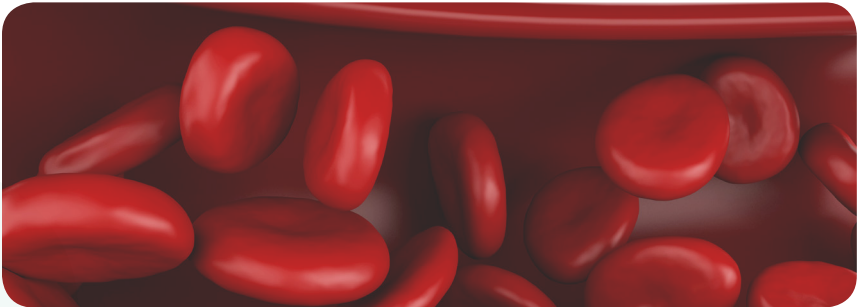
Inhoud

Samenstelling bloed	3
Transfusie van bloedproducten	4
Veiligheid	4
Verloop transfusie	5
Alternatieve behandelingen	6
Weigeren van transfusie met bloedproducten	7
Tot slot	7

Ter bevordering van het leesgemak wordt in elke brochure de derde persoon enkelvoud mannelijk gebruikt: "hij", ongeacht het geslacht van het onderwerp in de zin.

Mogelijk heeft u tijdens uw behandeling in ons ziekenhuis een transfusie van bloedproducten nodig. Met deze brochure willen we u algemene informatie geven over het krijgen van **rode bloedcellen**, **plasma** en **bloedplaatjes**.

Uiteraard is het niet mogelijk om in dit beknopte overzicht alle details voor alle omstandigheden te beschrijven. We hopen dan ook dat u niet aarzelt om eventuele **verdere vragen** te stellen aan uw verpleegkundige of behandelende arts.

Samenstelling bloed

Bloed kan worden gesplitst in drie belangrijke delen: **rode bloedcellen**, **plasma** en **bloedplaatjes**. Bij een transfusie krijgt de patiënt alleen het bloedbestanddeel toegediend dat hij nodig heeft.

- Rode bloedcellen worden toegediend aan patiënten die aan bloedarmoede lijden of die ernstige bloedingen hebben, bijvoorbeeld bij beenmergaandoeningen, ongevallen of operaties.
- Plasma kan aangewezen zijn bij zware brandwonden, een verzwakt afweermecanisme, massieve transfusie en bloedstollingsstoornissen.
- Bloedplaatjes zijn vooral nodig voor patiënten die veel bloed hebben verloren, bijvoorbeeld na een ernstig ongeval. Ook bij chemotherapie zijn bloedplaatjestransfusies nodig om bloedingen te voorkomen.

Transfusie van bloedproducten

Bij een transfusie worden bloedproducten (rode bloedcellen, plasma of bloedplaatjes), afkomstig van een donor, toegediend aan een patiënt. Deze bloedproducten worden aan ons ziekenhuis geleverd door de *dienst van het Bloed van het Rode Kruis*, waarbij zeer strenge kwaliteitsnormen worden nageleefd.

Een transfusie van bloedproducten wordt voorgeschreven door uw arts als hij dit nodig acht. Uw arts doet dit echter niet zonder uw toestemming, tenzij in acute levensbedreigende situaties. Hij zal u inlichten over de reden van de transfusie, de risico's die eraan verbonden zijn, de risico's bij het niet transfunderen en de eventueel mogelijke alternatieven.

Veiligheid

Meer dan 70% van de mensen krijgt in zijn leven één of meerdere transfusies van bloedproducten. Er worden in België dagelijks honderden transfusies van bloedproducten uitgevoerd. Het bloed dat wij gebruiken wordt ons geleverd door het *Rode Kruis*. Het Rode Kruis gebruikt de meest recente technologieën en de strengste normen om de kwaliteit van het bloed en van de laboratorium- analyses te garanderen.

Concreet zijn transfusies veiliger dan ooit tevoren dankzij de volgende strikte maatregelen:

- De donoren worden zorgvuldig gescreend aan de hand van een uitgebreide vragenlijst.
- Donoren geven hun bloed vrijwillig en worden hier niet voor betaald.
- Al het donorbloed wordt strikt gecontroleerd op een aantal ziektes die

via bloed kunnen worden overgedragen: virale hepatitis (B en C), syfilis, humaan immuundeficiëntievirus (HIV) .

- Bloedplaatjes worden gecontroleerd op aanwezigheid van bacteriën.

Wanneer er een risico bestaat dat het bloed besmet is, wordt het vernietigd. Er blijft evenwel, ondanks alle voorzorgsmaatregelen, een zeer klein risico bestaan op besmetting met een virus of een ziektekiem. Voor HIV bijvoorbeeld is die kans kleiner dan één op een miljoen.

Een andere belangrijke veiligheidsmaatregel is het prikken van twee bloedgroepen. Deze worden dan met elkaar vergeleken. Deze **dubbele bepaling** is nodig om met zekerheid het juiste bloedproduct aan de juiste patiënt te kunnen toedienen.

Tot slot controleert de verpleegkundige nauwgezet uw identiteit en of het bloedproduct inderdaad voor u bestemd is. Hij noteert dit ter bevestiging in uw patiëntendossier.

Verloop transfusie

Als u in het bezit bent van een bloedgroepkaartje dat eventuele antistoffen vermeldt die u heeft tegen ander bloed is het belangrijk dat u dit bloedgroepkaartje overhandigt aan de verpleegkundige of aan de arts voor de transfusie. Zo kan het laboratorium verwittigd worden. Het kan in dat geval iets langer duren om geschikt bloed te vinden.

Na een grondige controle van uw bloedgroep, uw identiteit en de geschiktheid van het bloedproduct, wordt het bloedproduct via een infuus in een bloedvat (meestal in de onderarm of via een diep veneuze kathe-ter) toegediend. De duur van een transfusie varieert afhankelijk van het bloedproduct van een half uur tot vier uur en kan steeds worden gestopt indien nodig.

Het is belangrijk dat u tijdens de transfusie op uw kamer blijft zodat de verpleegkundige regelmatig uw bloeddruk, pols-
slag en temperatuur kan opvolgen en bij eventuele bijwerkingen onmiddellijk kan ingrijpen.

Eventuele bijwerkingen

Bij een transfusie kan een allergische overgevoeligheds- of een andere reactie optreden. Zo'n reacties veroorzaken onder meer koorts, rillingen, algemeen onwelzijn, misselijkheid, moeizame ademhaling, huiduitslag en/of jeuk. Informeer onmiddellijk de verpleegkundige als u één van deze symptomen voelt optreden.

De verpleegkundige zal sowieso tijdens de transfusie op vaste tijdstippen vitale parameters zoals bloeddruk, polsslag en temperatuur controleren om eventuele bijwerkingen vlug op te sporen.

Zeer zelden kan er een overdracht zijn van een infectie die pas vele maanden na een transfusie duidelijk wordt. In geval van twijfel, vraagt u best aan uw huisarts om dit na te kijken.

Alternatieve behandelingen

Een **autologe transfusie** is een mogelijk alternatief voor een transfusie. Hierbij laat u voor een geplande operatie uw bloed afnemen om dit later weer terug toegediend te krijgen. Deze procedure gebeurt echter slechts heel uitzonderlijk.

Daarnaast is het soms mogelijk om tijdens de operatie uw bloed op te vangen, te spoelen met een speciaal toestel en u terug toe te dienen.

Weigeren van transfusie met bloedproducten

Uiteraard kan u een transfusie van bloedproducten weigeren. Het is wel zo dat er niet altijd andere mogelijkheden zijn om uw gezondheidstoestand te verbeteren en dat het weigeren van een transfusie soms een groter risico inhoudt voor uw gezondheid dan een transfusie.

Overleg eventuele bedenkingen bij een transfusie van bloedproducten steeds met de arts die u behandelt.

Tot slot

Mocht u na het doornemen van deze brochure nog verdere vragen of bekommernissen hebben, aarzel dan niet deze voor te leggen aan uw behandelende arts of het zorgteam. Wij helpen u, elk in ons eigen vakgebied, graag verder.

Algemeen Ziekenhuis Jan Portaels

Gendarmeriestraat 65 | B-1800 Vilvoorde | T 02 254 64 00 | F 02 257 50 50
info@azjanportaels.be | www.azjanportaels.be

AZ JAN PORTAELS
Algemeen Ziekenhuis Vilvoorde